

Kjøbenhavn's 5te Valgfreds talte om de mange gode Love, vi have faaet siden 1848. Ja, men det er jo netop det nuværende Ministerium, vi tale om, og det ærede Medlem vil dog ikke overføre paa dette de Fortjenester, som tidligere Ministerier have haat. Vi tale om, at det nuværende Ministerium ikke vil gaa med til de Reforme, som Befolkningen allerhaardest trænger til, og derfor kan det kun lidet nytte, at andre Ministerier have været villige til at gaa til Reforme. Hvis det ærede Medlem blot vil behage at følge med fra den Dag, da dette Ministerium blev dannet, saa vil han se Forskjellen paa, hvorledes det dengang traadte op mod Folkethinget, og hvorledes det optræder nu. Siden Mai 1870 er det stadigt kommet længere og længere bort fra Folkethinget. Der var Udfikling, som vi kunde opnaa i Begyndelsen, men efterhaanden er det blevet saaledes, at vi ved hver Lov høre den stadig tilbagevendende Talemaade: Vi kunne ikke tage imod den —, et Udtryk, som navnlig den meget ærede Indenrigsminister holder meget af at bruge. Det er denne Tilbagegaaen fra Folkethinget, der har bragt den Stilling frem, hvori vi nu ere. Det er jo slet ikke Personerne, hvorefter der er Tale, Ministeriet kender jo de paagældende Lovforslag, og dersom det nu blot tilnærmelsesvis vilde bringe saadanne Forslag frem, saa var der jo ikke Tale om Personerne; dem have vi slet ikke noget imod. Men Sagen er den, at vi staa stille i hele vor Udvikling, fordi Ministeriet ikke selv vil komme med slige Love og heller ikke vil indlade sig paa dem, naar vi indbringe dem, men svarer os: Disse Forslag kunne vi ikke tage imod. Nei, gjør indbefommende Skridt og stil Dem saaledes som den ærede Indenrigsminister stillede sig, dengang han sad paa Pladsen lige overfor mig her i Salen som Ordfører for den kommunale Reform; thi vilde han nu som Minister gjøre, hvad han dengang talte og forsparede som Medlem, saa kunde Alt blive godt. Nu derimod siger den samme Mand som Minister: Jeg kan ikke tage imod denne Reform; dengang jeg var Ordfører, var den rigtig, men nu, da jeg er Minister, er den forkert (Udfryselse af Indenrigsministeren). Den ærede Minister taler om, at han fra mange Sider har hørt en anden Mening end vor om den vedkommende Lov. Ja, alle de, der have Privilegier, ville selvfølgelig ikke have med denne Lov at gjøre, og saa sige de til Ministeren: Vorherre bevare os, lad blot Privilegier bestaa, thi vi kunne ikke tro de Andre, de ville tage vor Eiendom fra os og bestemme over vore Penge. „Vore Penge,“ det er Sagen! — Jeg maa bede om Undskyldning, fordi jeg gjør nogle Spring, men det er nødvendigt i en Forhandling, der har været i saa mange Dage. Det blev sagt, ogsaa med Henyn til Eigefillingen mellem Landstinget og Folkethinget, at overfor Folkethingets Anklageret var

Landstinget dømmende, men det ærede Medlem, som sagde dette, glemte, at Landstinget kun har Halvdelen af den dømmende Myndighed, og den eneste Gang, vi have brugt Rigsretten, viste det sig, at den anden Halvdel afgjorde Sagen, og at den Halvdel, som Landstinget havde valgt, laa under. Jeg tror nu, at der er stor Forskjel paa at have fuld Anklageret og paa at have Halvdelen af Domstolen at besætte. Jeg vilde nødig, at det skulde kunne siges om os, at vi nu ere drevne op til Lidenkab, saaledes som den høitærede Minister sagde. I alt Fald have vi haat 3½ Mar til at kjøle os af i, og den Lidenkab, som skal vare saa længe eller holdes oppe saa længe, bliver tilsidst til Intet. Hvad der derimod er fuld Overbevisning, det kan styrkes, og det kan mange Gange blive fastere og fastere netop ved at maatte vente; men Lidenkaben vil tage sig, og jeg tror netop, at Situationen nu er en saadan, at der ikke er og ikke kan være Tale om Lidenkab som den overveiende Bevæggrund hos det danske Folk. Jeg synes, at det netop i denne Sommer har viist sig, at der ikke kan være Tale om Lidenkab i Befolkningen, jeg tror tværtimod, at der er en fast og bestemt Overbevisning om, hvad det er, som Folket ønsker. Jeg tror, at det savner en Prøve hos det nuværende Ministerium paa, at det kan naas ved dette Ministerium, og at det derfor finder, at Folkethinget bør gjøre, hvad det kan, indtil Stillingen forandres. Det er denne faste Overbevisning, hvorpaa jeg mener, at Befolkningens hele Stilling nu hviler, og det er visseelig ikke Lidenkab. — Den høitærede Kirkeminister talte om den svulmende Fylde af Magtsjælfse. Ja, det blev sagt her igaar, at man ikke skulde tale om Strikke i hengt Mand's Hus, og dette skal være mit eneste Svar herpaa til den høitærede Minister.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet:

Det var kun et meget lille Mellemværende mellem den ærede Rigsdagsmand, der nu satte sig, og mig, som har bragt mig til at tage Ordet. Det kunde maaste endog synes at være altfor ringe overfor den Sag, der nu foreligger til Behandling, men det var dog muligt, at der ogsaa af dette kunde udville sig Noget, som kunde staa i nærmere Forbindelse med det, hvormed vi nu beskæftige os. Den sidste kortsatte og noget dunkle Uttring af det ærede Medlem stod i alt Fald i en temmelig fjern Afstand fra det, hvormed han begyndte. Det ærede Medlem begyndte nemlig med en Sætning, hvorefter vi to saare let kunne blive enige, og hvorpaa vi kunne faae alle de her Tilstedeværende til Vidne, nemlig at det er vanskeligt at være ved Præsteførelsesloven, uden at der kommer en Forhandling frem mellem det ærede Medlem og mig. Smidertid maa jeg tilstaa, at jeg, da dette var mig fuldkommen bekendt, netop da jeg kom til at